

Układ pozycji, zgodnie z dotychczasową pratyką, według międzynarodowej leśnej klasyfikacji oksfordzkiej, symbole cyfrowe której są podane ponad tekstem każdego streszczenia.

1 CZYNNIKI ŚRODOWISKA. BIOLOGIA

115 Stern R.: Forstliche Forschung im Gebirge. Badania leśne w górach. Allg. Forstz. 1973 t. 28 nr 32 s. 769—772, fot. 2, tab. 1, wyk. 1. — Zalesienia wysokogórskie, mające na celu przywrócenie dawnej granicy lasów w Alpach, muszą być poprzedzane specjalnymi badaniami mikrosiedliskowymi. Do celu tego służą zminiaturyzowane stacje klimatologiczne, które w niedalekiej przyszłości transportowane	111 (234)	IBL będą do wybranych miejsc śmigłowcami. Stacje te są zautomatyzowane i na zasadzie fotomechanicznej lub taśmy perforowanej przystosowane do przetwarzania przez komputery zebranych danych, dotyczących zalegania pokrywy śnieżnej, prędkości wiatru, temperatury itp. Niezależnie od tego prowadzone są badania gleboznawcze, bilansu wodnego, występującej roślinności i wymagań zalesieniowych. (W. B.).
116 Weihe J.: Die Reaktion von Buchen- und Fichtenbeständen auf den Regen. Reakcja drzewostanów bukowych i świerkowych na deszcz. Allg. Forstz. 1973 t. 28 nr 42 s. 956—957, fot. 2. — Zagadnienie wpływu opadów deszczu na drzewostany omówiono szczegółowo, rozróżniając parowanie, zatrzymywanie wody przez korony i spływanie jej po pniu. U świerka nawilgocenie korony wymaga 3,0 mm, a nasycenie 6,5 mm	111.781 : 181.31	IBL opadu. U buka wielkości te są niższe i wynoszą odpowiednio 0,6 mm i 1,1 mm. Zjawisko to w połączeniu z lepiej rozwiniętym systemem korzeniowym u buka powoduje, że gatunek ten jest odpowiedni na terenach z małą ilością opadów. Natomiast świerk ze swym płytkim systemem korzeniowym nie nadaje się na siedliska z niedostateczną ilością opadów, zwłaszcza na zboczach. (W. B.).
117 Orlov A. Ja.: Nakoplenie azota v chvoe sosny pri raznom režime uvlaźnenija počvy. Akumulacja azotu w igliwiu sosny w zależności od różnych stosunków	114.12 : 161.11	IBL wodnych w glebie. Lesovedenie 1973 nr 5 s. 3—9, tab. 2, wyk. 2, bibliogr. poz. 9. — Zbadano zmianę stężenia i ogólnej akumulacji azotu w igliwiu

sosny różnego wieku na powierzchniach doświadczalnych w młodych uprawach, w różnych stosunkach wodnych w glebie (w warunkach nawadniania, izolacji od opadów i na powierzchniach kontrolnych) w ciągu okresu wegetacyjnego. Przy zwiększonej wilgotności stężenie azotu mało się zmienia w porównaniu z powierzchnią kontrolną, lecz zwiększa się ogólna akumulacja

na skutek wzrostu masy igliwia. Przy gwałtownym pogorszeniu się dopływu wilgoci stężenie azotu wzrasta, jednak przy jednoczesnym zmniejszeniu się masy igliwia i sumy akumulacji azotu. Przedstawiono również możliwe przyczyny zmiany pobierania azotu przez sosnę w zależności od różnej wilgotności gleby. (R. M.).

118

114.12 : 161.11

IBL

Košel'kov S. P., Alekseeva T. G.: Vlijanie režima uvlażnenija počvy na nakoplenie v chvoe sosny elementov pitaniya. **Wpływ stosunków wodnych w glebie na akumulację składników pokarmowych w igliwiu sosny.** Lesovedenie 1973 nr 5 s. 10—14, tab. 2, bibliogr. poz. 7. — Przedstawiono wyniki badań nad zawartością składników pokarmowych — azotu, fosforu, potasu, wapnia i magnezu w igliwiu upraw sosnowych przy różnym stopniu wilgotności gleby. W porównaniu z działkami kontrolnymi, na działkach wymagających nawodnienia odnotowano wzrost stężenia i sumy akumulacji azotu

w igliwiu. Zawartość innych składników w igliwiu przy poprawie dopływu wilgoci do sosny nie zmieniła się. Przy gwałtownym pogorszeniu dopływu wody na działkach izolowanych od opadów, stężenie składników pokarmowych (oprócz potasu) pozostało takie same, jak na powierzchniach kontrolnych, zmniejszyła się masa igliwia i suma akumulacji wszystkich składników. Rozpatrzono możliwe przyczyny zmiany stężenia i ogólnej akumulacji składników pokarmowych w igliwiu w zależności od różnego stopnia wilgotności gleby. (R. M.).

119

114.2 : 160

IBL

Jurkevič I. D., Jaroševič E. P.: Soderżanie mikroelementov v počve i rastenijach nekotorych sosnovych biogeocenofov v Belorussii. **Zawartość mikroelementów w glebie i w roślinach niektórych biogeocenofov sosnowych na Białorusi.** Lesovedenie 1973 nr 6 s. 11—17, tab. 2, bibliogr. poz. 8. — Przeprowadzono badania nad zawartością mikroelementów w glebie, ściółce leśnej oraz w runie leśnym (wrzosowym, jagodowym, torfowcowym) drzewostanów sosnowych. Wykazano, że stopniowo zmniejsza się zarówno zawartość ogólna

jak i ruchomej postaci mikroelementów, począwszy od warstwy próchniczno-akumulatywnej gleby aż do skały macierzystej. Do składników o największym nagromadzeniu w drzewostanach sosnowych należą: mangan, miedź oraz molibden. W kserofitowych warunkach siedliskowych (drzewostan z runem wrzosowym) w krzewach, trawach i mchach akumuluje się mangan, miedź i molibden, zaś w typie bagienym lasu (drzewostan sosnowy z runem torfowcowym — tylko mangan. (R. M.).

120

145.7 × 19.92 *Dendroctonus*

IBL

Hughes P. R.: *Dendroctonus*: Production of pheromones and related compounds in response to host monoter-

penes. ***Dendroctonus*: Wpływ monoterpenów drzewa żywicielskiego na produkcję feromonów i pokrewnych połą-**

czeń. Z. angew. Entomol. 1973 t. 73 nr 3 s. 294—312, tab. 1, wyk. 8, bibliogr. poz. 55. — Północnoamerykańskie korniki należące do rodzaju *Dendroctonus* wytwarzają feromony podczas wgryzania się do kory drzew zasiedlanych. Feromony te powstają na skutek utleniania się monoterpenu znajdującego

się w żywicy. Przeprowadzone badania dały podstawę do hipotezy roboczej o pochodzeniu i procesie powstawania określonej grupy feromonów wytwarzanych przez korniki. Opisano także metody umożliwiające w przyszłości izolowanie oraz identyfikowanie tych feromonów. (Z. S.).

121

156.2 — — 149.6

IBL

Reulecke K.: Rotwildhege im Wandel? **Czyżby punkt zwrotny w ochronie zwierzyny płowej?** Allg. Forstz. 1973 t. 28 nr 44 s. 975—981, fot. 1, bibliogr. poz. 22. — Podczas gdy w RFN dąży się do ograniczenia rozwoju zwierzyny płowej, w Rumunii i na Węgrzech jest ona wprowadzana do dotychczas wolnych rejonów. W Szwecji podaje się zwierzynie karmę, której użycie do tego celu w RFN jest niedozwolone. Podano rys historyczny i obecne zasiedlenie zwierzyny w Europie. Skrytykowano zarówno od strony moralnej jak i praktycznej groźbę łow-

wisk. Poddano w wątpliwość teoretyczne podstawy odstrzału selekcyjnego, który klasyfikując zwierzynę według poroża opiera się na fenotypie, a nie genotypie. Podkreślono konieczność powiązania ochrony przyrody z łowiectwem. Na terenach ochronnych w USA zwierzyna spałująca utrudnia naturalną regenerację lasów, a w szwajcarskim parku narodowym rozmnożyła się z 9 sztuk w r. 1918 do 2000 w r. 1971. Przywrócenie harmonii i równowagi jest zadaniem leśnika i myśliwego. (W. B.).

122

156.2 — — 149.6 *Capreolus capreolus*

IBL

Hoffman F.: Werden unsere Rehwildbestände richtig genutzt? **Czy nasze pogłowie sarn jest należycie wykorzystywane?** Unsere Jagd 1973 t. 23 nr 10 s. 299—300, fot. 1, tab. 1. — Na pytanie to autor odpowiada, że nie w całym kraju. Dowodem tego są wysokie liczby upadków sarn, w porównaniu do liczb pozyskiwanych, niewłaściwe planowanie, jak również nieprzestrzeganie podstawowych zasad gospodarki łowieckiej. Wykazano na przykładzie liczbowym skutek złego obliczenia je-

dnego tylko czynnika, który powoduje straty sięgające setek kilogramów dzierzyny. Wystąpiono przeciw zaleceniom prof. E. Wagenknechta (w z. 4/1973) dotyczącym gospodarki pogłowiem sarny, zarzucając mu nieekonomiczne podejście do zagadnienia (główny nacisk na hodowlę rogaczy medalowych i przewagę rogaczy). Zarzuca mu się również przeszczepianie węgierskich zasad hodowli sarn na teren NRD bez naukowego uzasadnienia. (P.S.).

123

160 — — 174.7 *Larix*

IBL

Derjużkin R. I., Ryčkova A. G., Mezenceva V. T.: Ščeločnost' zoly chvoi listvennicy sibirskoj kak pokazatel' rosta ee kul'tur. **Alkaliczność popiołu igliwia modrzewia syberyjskiego jako wskaźnik wzrostu jego upraw.** Lesovedenie 1973 nr 5 s. 84—86, tab. 2 bibliogr. poz. 5. —

Wyniki analizy wariacji wykazały, że modrzewie syberyjskie różnej proveniencji, rosnąc w jednakowych warunkach, różnią się wzrostem, odpornością oraz wilgotnością i zawartością związków mineralnych w igliwiu, a w szczególności stopniem alkaliczności igliwia.

Wilgotność igliwia w ciągu okresu wegetacji u wszystkich odmian stopniowo się zmniejsza. U modrzewia z południowych okręgów w niższych partiach górskich wilgotność jest zawsze mniejsza, niż u modrzewia z północnych lub południowych okręgów wysokogórskich. Zawartość popiołu w igliwiu kształtuje

124

Roščina V. D.: Sezonaja dinamika vnutrennej uglekisloty v pobegach drevesnych porod. **Sezonowa dynamika zawartości dwutlenku węgla w pędach różnych gatunków drzew.** Lesn. Ž. 1973 t. 14 nr 4 s. 24—31, tab. 1, wyk. 4, bibliogr. poz. 35. — Za pomocą metod chromatografii gazowej zbadano zawartość dwutlenku węgla w pędach drzew. Ujawniono zmiany ilości CO₂ związane ze zmianami czynników środowiska wewnętrznego i procesami fizjologicznymi w roślinach. W okresie letnim, w przy-

125

Danilin M. A.: O polovom dimorfizme nekotorych dwudomnych drevesnych porod. **O dwupostaciowości płciowej niektórych dwupiennych gatunków drzew.** Lesovedenie 1973 nr 6 s. 90—93, fot. 1, tab. 2, bibliogr. poz. 20. — Pąki kwiatowe u męskich osobników osiki, wierzby, rokitnika zwyczajnego i klonu są większe niż u żeńskich, różnica ich rozmiarów jest statystycznie wiarygodna i na podstawie tej cechy można zimą określić płeć drzewa. Długość

się odwrotnie. Alkaliczność popiołu igliwia mało się zmienia w ciągu okresu wegetacyjnego. Stopień tej alkaliczności jest charakterystyczny dla drzew poszczególnych odmian modrzewia i wykazuje ścisłą korelację z wysokością upraw. (R. M.).

161

padku zakłócenia bilansu wodnego w fazie wzmożonego oddychania pędów, wraz z wysokim stężeniem CO₂ wykryto pary etanolu. Jesienią na skutek zanikania procesów fizjologicznych udział CO₂ w pędach znacznie się obniżył i wyniósł na początku października u sosny wejmutki, topoli balsamicznej, perukowca i lipy drobnolistnej od 0,26 do 1,00% wagowo. Stosunkowo wysokie stężenie CO₂ (7,87%) utrzymywało się tylko w tkankach jesionu pensylwańskiego. (R. M.).

164

i szerokość liści drzew i krzewów męskich i żeńskich okazała się jednakowa i dlatego rozmiar liści nie może służyć za cechę ustalenia płci. Różnica długości liści ogonków osiki i topoli jest statystycznie wiarygodna, lecz jest ją trudno ustalić na drodze oględzin nawet w grupie drzew osiki, składających się z osobników męskich i żeńskich. U innych gatunków nie ujawniono różnicy długości ogonków liści. (R. M.).

2 HODOWLA LASU

126

228.5 — — 174.7 *Picea* : 56

Curik E. I.: Chod rosta i produktivnost' uslovno odnovozrastnych elovych nasaždenij v Ukraїńskich Karpatach. **Wzrost i produktyjność umownie równowiekowych drzewostanów świerkowych w Karpatach Ukraїńskich.** Lesn. Ž. 1973 t. 14 nr 4 s. 10—16, tabl. 1, tab. 3,

IBL

wykr. 4, bibliogr. poz. 14. — W celu zbadania wpływu wysokości położenia nad poziomem morza na wzrost i produktyjność równowiekowych drzewostanów świerkowych wykorzystano dane 61 powierzchni próbnych i 820 drzew modelowych. Opracowano lokalne ta-

blisce zasobności dla 5 klas bonitacji, w których charakter zmian powierzchni przekroju drzewostanu, liczb kształtu i zapasu o wysokości przeciętnej ustalono oddzielnie dla drzewostanów świerkowych, rosnących w niższych i wyższych reglach. Stwierdzono, że różnowiekowe drzewostany świerkowe

127

232.12 — — 174.7 *Pinus*

IBL

Eckstein E.: Der internationale Kiefern-Herkunftsversuch im Forstamt Giessen. **Międzynarodowe doświadczenia z sosną różnych proveniencji w urzędzie leśnym Giessen.** Allg. Forst-u. Jagdztg 1973 t. 144 nr 9/10 s. 191—197, tab. 1, wyk. 2, bibliogr. poz. 7. — Pierwsze na dużą skalę międzynarodowe doświadczenie proveniencyjne z sosną, pochodzącą z różnych krajów Europy, założono w 1907 r. pod kierunkiem Schwappacha w urzędzie leśnym Raunheim, na nizinie między Renem i Menem. W 1921 r. doświadczenie to zostało zaniechane ze względu na szko-

rosną w młodym wieku wolniej niż różnowiekowe. Gdy drzewostany docho-
dzą do wieku dojrzałości, ich wskaźniki taksacyjne w warunkach niskogórskich prawie się wyrównują. W wysokogórskich okręgach różnice utrzymują się dłużej. (R. M.).

dy spowodowane przez pożar. Z sadzonek pozostałych przy zakładaniu tego doświadczenia powstała mała powierzchnia pokazowa w Giessen. Powierzchnia w Giessen powstała na jesieni 1908 r. z 2-letnich sadzonek sosny 9 pochodzeń. Poszczególne proveniencje zajmują działki 0,04—0,05 ha (bez powtórzeń). Stosowano więźbę 1,0 z 0,5 m. Opisano szkody od czynników nieorganicznych, które spowodowały ubytek drzew na powierzchni oraz przedstawiono wyniki wzrostu różnych proveniencji, grupując w tabeli dane z lat: 1914, 1933, 1950, 1970. (B. S.).

128

232.311.2

IBL

Gajlis Ja. Ja.: Vzaimosvjaz' meždu raz-
merami stvolov materinskih derev'ev
sosny i vysotoj dvuchletnich sejancev-
polusibsov. **Zależność wzajemna między wymiarami strzał drzew matecznych sosny a wysokością dwuletnich siewek z zapylenia swobodnego.** Lesovedenie 1973 nr 6 s. 84—86, tab. 2, wyk. 1, bibliogr. poz. 10. — Plantacje nasienne zakłada się z nasion drzew dorodnych, przy doborze których zwraca się uwagę również na wysokość i grubość strzały drzewa. Przy badaniu zależności między drzewami matecznymi i ich potomstwem nasiennym uzyskiwano w poszczególnych przypad-

kach rezultaty zarówno pozytywne jak i negatywne. Przedstawiono wstępne wnioski z badań przeprowadzonych przez Łotewski Instytut Naukowo-Badawczy problemów leśnych, a mianowicie: a) w jednakowych warunkach siedliskowych i różnowiekowych drzewostanach sosnowych między wysokością i grubością drzew matecznych a wysokością dwuletnich siewek z zapylenia wolnego zachodzi wiarygodna korelacja $r = 0,85 \pm 0,09$ i $r = 0,86 \pm 0,09$; b) nie ustalono wiarygodnego związku między ciężarem nasion sosnowych a wysokością 2-letnich siewek. (R. M.).

129

232.41 *Pinus*

IBL

Hatchell G. E., Dorman K. W., Langdon O. G.: Performance of loblolly and slash pine nursery selections. **Wzrost i rozwój sadzonek sosnowych wybra-**

nych w szkółkach. For. Sci. 1972 t. 18 nr 4 s. 308—313, tab. 2, wyk. 1, bibliogr. poz. 9. — Wybrane sadzonki *Pinus taeda* L., o 126% przeciętnie wyższe

podczas sadzenia od kontrolnych, były o 10,8 stóp lub 45% wyższe od kontrolnych w wieku 10 lat, a całkowita miąższość drewna strzały przeciętnego drzewka wybranego była 3, 4-krotnie większa od miąższości drzewek kontrolnych. Wybrane sadzonki *Pinus elliotii* Engelm., o początkowej przewodzie 104% nad kontrolnymi, były o 5,2 stóp, czyli o 20% wyższe od kontrolnych

w wieku 10 lat, a całkowita miąższość drewna strzałek przeciętnego drzewka wybranego była 1,8 raza większa od miąższości drzewek kontrolnych. Drzewa obydwóch gatunków pochodzące z doborowego materiału sadzeniowego charakteryzowały się mniejszą zmiennością średnicy i wysokości w obrębie działek w wieku 10 lat niż drzewka kontrolne. (R. D.).

130

232.412

IBL

Muhle O.: Pflanzenanzucht nach dem Rollenverfahren. **Hodowla sadzonek metodą zwijania w taśmę.** Allg. Forstz. 1973 t. 28 nr 36 s. 828—829, fot. 1, rys. 2, bibliogr. poz. 11. — Omówienie fińskiej metody „Nisula”. Na taśmie plastikowej dł. 10 m, szerokości 15—20 cm, w odstępach co 25 cm, poprzecznie nakładany jest substrat, a w nim sadzonki. Substrat składa się z torfu, wzbogaczonego przez NPKCa i nakładany jest warstwą grubości 1,5—2,5 cm. Po roz-

mieszczeniu sadzonek i substratu taśma zwijana jest w rolkę maszynowo lub ręcznie. W wersji maszynowej i przy zatrudnieniu 12 robotników wydajność dzienna wynosi od 70.000 do 120.000 sadzonek. Tak przygotowane sadzonki mogą być transportowane na uprawę, gdzie następuje sortowanie i sadzenie. Ujemnych następstw biologicznych nie stwierdzono, niemniej metoda ta jest o 20—50% droższa od dotychczas stosowanych. (W. B.).

131

232.412 : 161.1 — — 174.7 *Picea*

IBL

Lüpke B.: Wasserhaushalt junger Fichten nach dem Vertpflanzen. **Bilans wodny młodych świerków po przesadzeniu.** Forstwiss. Cbl. 1973 t. 92 nr 6 s. 311—327, tab. 5, wyk. 5, bibliogr. poz. 46. — Celem doświadczenia było zbadanie przyczyn zaburzeń w procesach biologicznych sadzonek po przesadzeniu oraz wpływu podcinania korzeni i pędów. Za miernik przyjęto wielkość dziennej transpiracji w stosunku do suchej masy igieł. Użyto 5-letnich sadzonek świerka, reprezentujących 6 klonów. Przesadzanie obniżało transpirację do 45%, po czym po 13 dniach następował powolny jej wzrost. Przyczy-

ną jest gorsza wydolność korzeni w nowych warunkach. Podobna sytuacja występuje przy podcięciu korzeni w granicach 18—42% suchej masy. Przy skróceniu pędu następuje wzrost transpiracji o 20—30%, dzięki korzystniejszemu stosunkowi pędu do korzenia. Natomiast transpiracja w odniesieniu do suchej masy całej sadzonki słabnie. Przy sadzeniu stosowanym w praktyce hodowlanej sumuje się ujemne oddziaływanie tego zabiegu z wpływem podcinania korzeni. Wskazując na możliwość stosowania środków antytranspiracyjnych podkreślono konieczność dalszych badań. (W. B.).

132

233 : 156 + 907.3

IBL

Schmidt K.: Ödland- Aufforstung zur Wildhege und Landschaftspflege nach dem sogenannten Braunschweiger Modell. **Zalesianie nieużytków w celu ochrony zwierzyny i pielęgnacji kraj-**

obrazu według tzw. modelu Braunschweig. Allg. Forstz. 1973 t. 28 nr 36 s. 830—832, fot. 4. — Prowadzona w NRF akcja opiera się na bezinteresownej współpracy związku łowieckiego

i odnośnego ministerstwa. Omawiane zalesianie w małym stopniu obejmuje typowe nieużytki, a skupia się na stokach, obrzeżach dróg, hałdach, usypiskach, wysypiskach śmieci, zagłębieniach terenu, podmokłych łąkach, glebach o niskiej wydajności rolnej itp. Przy doborze gatunkowym uwzględniono lokalne, naturalne ze-

133

Hausser K.: Düngungs- und Meliorationsversuche zu Kiefern auf mittlerem und oberem Buntsandstein des Württembergischen Schwarzwalds. Teil 2: Meliorationsversuche. **Doświadczenia z nawożeniem i melioracją drzewostanów sosnowych na środkowym i górnym piaskowcu pstrym w wirtemberskim Czarnym Lesie. Cz. 2. Doświadczenia melioracyjne.** Allg. Forst-u. Jagdztg 1973 t. 144 nr 11 s. 205—219, fot. 6, tab. 5, wyk. 8, bibliogr. poz. 37. — Przedstawiono 4 doświadczenia, założone w latach 1949—55 w drzewostanach sosnowych (wiek 60—180 lat), zdegra-

134

Brossmann: Einige besonders für den Forstmann beachtenswerte neuere Forstschritte in der Abwasser- und Abfall-Technik. **Niektóre szczególnie interesujące leśnika nowe zdobycze z dziedziny techniki likwidowania ścieków i odpadów.** Allg. Forstz. 1973 t. 28 nr 32 s. 719—723, fot. 8. — Omówienie nowoczesnej aparatury do określania pH w glebie, jej składu chemicznego, oraz cech fizycznych. Współczesna technika likwidowania ścieków idzie po linii zakładania odstożników, przeznaczonych dla zespołów do 80 mieszkańców. Odprowadzanie ułatwiają rury o dowolnych średnicach, wytwarzane ze stali,

135

Hausser K.: Düngungs- und Meliorationsversuche zu Kiefern auf mittlerem und oberem Buntsandstein des Würt-

spoly roślinne. Są to lasy dębowo-bukowe, dębowo-grabowe, dębowo-brzozowe, oraz łęgowe. Na siedliskach topolowych gatunki te wprowadzane są w szerokiej wieźbie 10—12 m z domieszką olszy. Dotychczas zalesiono 60% powierzchni gatunkami liściastymi i ze względów krajobrazowych 40% iglastymi. (W. B.).

237

dowanych przez długotrwałe użytkowanie ściółki. Łącznie z nawożeniem mineralnym stosowano różne dodatkowe zabiegi melioracyjne, polegające m. in. na wykładaniu chrustu i niszczeniu wrzosu, a także na wprowadzaniu domieszek różnych drzew liściastych, których zadaniem było doprowadzenie do lepszego rozkładu humusu i głębsze przerośnięcie korzeniami gleby. Podano wyniki badań przyrostowych w drzewostanie oraz opisano rozwój roślinności runa. W zakończeniu przedstawiono streszczenie: wyniki obu części opracowania. (B. S.).

237.4

betonu lub tworzyw sztucznych. Obecnie przeważa tendencja beztlenowego przetwarzania osadów fermentacyjnych. Metoda Vario postuluje wprowadzanie tych osadów do gleby w formie wysuszonej. Firma Hazemag przyjęła metodę rozkruszania odpadów na kawałki wielkości 5 cm w specjalnym młynku, a następnie ich kompostowania z osadami fermentacyjnymi przez okres pół roku. Otrzymany materiał jest dalej przerabiany w celu zmniejszenia objętości do 20% masy wyjściowej i służy do użyźniania gleby. Firma Jetzer produkuje z odpadów materiały budowlane. (W. B.).

237.4

tembergischen Schwarzwalds. Teil I: Düngungsversuche. **Doświadczenia z nawożeniem i melioracją drzewostanów**

sosnowych na środkowym i górnym piaskowcu pstrym w wirtemburskim Czarnym Lesie. Cz.1. Doświadczenia nawożeniowe. Allg. Forst-u. Jagdztg 1973 t. 144 nr 9/10 s. 169—186, fot. 4, tab. 14, wyk. 6. — Próby nawożenia przeprowadzono (w latach 1947—57) w szczególnie wartościowych drzewostanach sosnowych (z udziałem jodły i świerka) w wieku 160—240 lat oraz w drzewostanach w wieku 90—100 lat. W pierwszym przypadku do badań wykorzystano powierzchnie założone w końcu

136

Evers F. H.: Eignem sich Waldflächen zur Klärschlammasbringung? **Czy powierzchnie leśne są odpowiednimi terenami do odprowadzania osadów fermentacyjnych?** Allg. Forstz. 1973 t. 28 nr 30 s. 717—718, bibliogr. poz. 1. — Poszukiwania nowych możliwości odprowadzania osadów fermentacyjnych powodowane są ich stałym wzrostem (w NRF z 15 milionów m³ rocznie obecnie do 35 milionów m³ w r. 1990). Częściowe rozwiązanie impasu widzi się w terenach leśnych. W NRF akcją tą objęto 150 tys. ha lasów, czyli 2,2% ogólnej pow. leśnej, wprowadzając rocznie do 100 m³/ha tych osadów. Podano, że

137

Zlikin B. D., Beregova T. S.: Opyt opredelenija èkonomičeskoj èffektivnosti biologičeskoj melioracji sosnjaka vereškovogo kul'turoj mnogoletnego ljupina. **Próba określenia efektywności ekonomicznej melioracji biologicznej drzewostanu sosnowego z runem wrzosowym przez uprawę łubinu trwałego.** Lesn. Z. 1973 t. 14 nr 4 s. 136—140, fot. 1, tab. 2, wyk. 1, bibliogr. poz. 6. — Na podstawie uprzednio opublikowanych materiałów określono efektywność ekonomiczną wpływu łubinu trwałego na wzrost upraw sosnowych. Szacuje się, że po dojściu do wieku rębności ren-

XIX wieku do badań zasobności. Umożliwiło to uwzględnienie kilkudziesięcioletnich obserwacji przyrostowych (w tym m. in. wpływu udziału jodły na przyrost sosny). Rezultaty nawożenia oceniano na podstawie badań przyrostu; obserwowano też wpływ na igliwie, runo, glebę, a także jakość drewna. Podano efekty ekonomiczne nawożenia, porównując zysk ze zwiększenia przyrostu i koszty nawożenia. Przedstawiono wyniki uzyskane do 1967 r. (B. S.).

237.9

w lesie miejskim Giengen, złożonym głównie z buka i dębu, na pow. 80 ha od 10 lat z powodzeniem stosowane są omawiane zabiegi. Dotychczas dzięki nim obserwowano intensywniejsze ulistnienie i lepsze odnowienie. Ostatnio jednak zaczęły występować zmiany w ubarwieniu liści i obumieranie drzew, w wyniku pojawienia się w osadach fermentacyjnych siarkowodoru i amoniaku. Jednocześnie pojawiła się roślinność rolna. Zagadnienie wymaga określenia siedlisk przydatnych i nieprzydatnych do tego celu i opracowania dla osadów norm jakościowych. (W. B.).

IBL

237.9 : 651.78

towność hodowli lasu po melioracji biologicznej wzrosnie o 65,3% w stosunku do normalnej rentowności, co pozwoli na uzyskanie dodatkowej produkcji na sumę 480 rb z 1 ha drzewostanu. Wskaźniki te wzrosną po uzupełnieniu ich kwotami, wynikającymi ze wzrostu zbiorów nasion sosny, igliwia, żywicy, korzeni i kory oraz jeżeli się uwzględni wpływ melioracji biologicznej na wszystkie części biogeocenozy leśnych. Przeprowadzone próby wykazały możliwość skrócenia okresu wyhodowania odpowiedniego zapasu drewna o 20 lat. (R. M.).

IBL

Lammel R.: ELMIA — Symposium 1973 in Jönköping (Schweden) über Durchforstung-Systeme. **Symposium ELMIA 1973 w Jönköping w Szwecji na temat systemów trzebieży**. Allg. Forstz. 1973 t. 28 nr 41 s. 922—925, rys. 1. — Część symposium poświęcona była trzebieżom przyszłości. W Szwecji sortymenty uzyskane z trzebieży zaledwie pokrywają koszty pozyskania. Rozwiązanie tego zagadnienia idzie po linii konstrukcji tańszych i sprawniejszych maszyn do trzebieży. Przedstawiono projekt ma-

szyny kroczącej, złożonej z poziomej ramy, opartej dwoma końcami na niezależnych dwukołowych podwoziach na pneumatykach. Na ramie tej zawieszono są nożyce hydrauliczne, ścinające drzewa w rzędzie, które następnie są okrzesywane, przecinane na sortymenty i odrzucane na linię zrywkową. Rozmiar wyrządzanych w drzewostanie przy tej operacji szkód zależy będzie od lekkości konstrukcji całego urządzenia. (W.B.).

3 NAUKA O PRACY. POZYSKIWANIE DREWNA. PRACE ZRĘBOWE I TRANSPORT. INŻYNIERIA LEŚNA

139

31 + 36

IBL

Brossmann: Fällen und Rücken im System mit Radlader. **Ścinka i zrywka w systemie z ładowarką kołową**. Allg. Forstz. 1973 t. 28 nr 41 s. 933—935, fot. 1, tab. 3. — Stosowanie maszyn ścinkowych do ścinki drzew jest uzasadnione ekonomicznie przy podnoszonym wprowadzaniu maszyn uzupełniających, do których należą ładowarki kołowe. Przedstawiono ładowarkę kołową Caterpillar, połączoną w jedną

całość z urządzeniem ścinkowym typu Rome. Urządzenie to pozwala na przenoszenie ściętych drzew poza posuwający się pojazd. Stwierdzono obniżkę kosztów przy różnych pracach ścinkowych w porównaniu z innymi metodami. Wydajność samej ścinki wynosi 40 drzew/godz. Przy ścince i zrywce ogólna wydajność sprowadza się do 20 drzew/godz. (W. B.).

140

375.4

IBL

Arnold H., Gum E., Rockelmann G.: Erfahrungen mit der Rohschaft-Methode und dem Wintereinsatz vom Knickschleppern im Forstamt Garmisch. **Doświadczenia ze zrywką całych drzew w okresie zimowym przy użyciu ciągników przegubowych w nadleśnictwie Garmisch (NRF)**. Allg. Forstz. 1973 t. 28 nr 37 s. 843—844, fot. 1. — Ścinka przeprowadzona jest w zespołach 2-osobowych, wyposażonych w pilarki. Okrzesywane są tylko gałęzie zielone, do-

stępne bez obracania drzew. Zrywka następuje przy użyciu ciągnika przegubowego, wyposażonego we wciągarkę linową. Zrywka prowadzona przy zamrzniętej glebie i przy pokrywie śnieżnej nie powoduje szkód, ani nie sprzyja erozji. Pobieżne obserwacje wykazały, że ta forma zrywki jest bardziej opłacalna od dotychczas stosowanej. Jeszcze lepsze wyniki ekonomiczne uzyskać można zatrudniając jednego tylko robotnika z pilarką. (W.B.).

141

377

IBL

Voronicyn K. I., Voevoda D. K., Gončarenko N. T.: Puti kompleksnoj mechanizacji pogruzočno-razgruzočných

rabot. **Kierunki kompleksowej mechanizacji prac załadunkowo-wyładunkowych**. Lesn. Promyśl. 1973 t. 54 nr 10

s. 7—9, fot. 1, rys. 1, tab. 1. — Główny perspektywiczny kierunek mechanizacji prac za- i wyładowniczych polega na zastosowaniu ładowarek czołowych. Na podstawie doświadczeń stwierdzono, że zastosowanie różnych typów tych łado-

142

Bürger W.: Die Bodenverfestigung, eine Bauweise der Regionalwegebautechnik. **Stabilizacja gruntu jako regionalna technika budowy dróg.** Forst-u. Holzw. 1973 t. 28 nr 20 s. 407—411, fot. 5, bibliogr. poz. 15. — Współczesna technika i maszyny budowlane umożliwiają budowę dróg z każdego dostępnego na miejscu materiału. W praktyce metodą stabilizacji gruntu budować można drogi ze wszystkich rodzajów gleb. Wyróżniono stabilizację mechaniczną (przy-

383

warek powoduje obniżenie pracochłonności z 25—35 do 4—5 rob. dni na 1000 m³, eliminuje prace ręczne i zapobiega wypadkom przy załadunku. (W.Z.).

IBL

datną dla gleb zwięzłych i luźnych), stabilizację cementem (stosowaną na glebach murszowych i podmokłych), środkami bitumicznymi, wapnem (na glebach gliniastych), oraz środkami chemicznymi. Skrytykowano pogląd, że gleby b. zwięzłe nie nadają się do stabilizacji. Mogą tu jedynie powstawać trudności związane z ich zwiększoną plastycznością. Podkreślono korzyści ekonomiczne, wynikające z omawianej techniki. (W. B.).

4 SZKODY W LESIE. OCHRONA LASU

143

Schwenke W.: Zur Frage des Lösungsmittels bei der Bekämpfung von Forstschädlingen aus der Luft. **W sprawie preparatu do zwalczania szkodników leśnych drogą lotniczą.** Allg. Forstz. 1973 t. 28 nr 31 s. 730, bibliogr. poz. 2. — Zakaz stosowania DDT pozabawił ochronę lasu radykalnego środka, likwidującego szkodniki żerujące w koronach drzew iglastych, aplikowanego ze śmigłowców w zmieszaniu z olejem Diesla. Pomimo, że zakaz ten nie obejmuje oleju musiano z niego

414

zrezygnować, gdyż pozostałe insektycydy są rozpuszczalne w wodzie. Roztwory wodne okazały się jednak mało skuteczne, przydatne jedynie w prześwietlonych drzewostanach sosnowych. Dla drzewostanów świerkowych i jodłowych są nieprzydatne. Wyrażono pogląd, że jeśli przemysł nie opracuje nowego insektycydu rozpuszczalnego w oleju Diesla, może dojść do ujemnych konsekwencji technicznych, ekonomicznych i ekologicznych. (W. B.).

IBL

144

Zitzewitz H.: Landschaftspfleglicher Herbizideinsatz. **Stosowanie herbicydów zgodnie z pielęgnacją krajobrazu.** Allg. Forstz. 1973 t. 28 nr 36 s. 836—837. — Zgodnie z przepisami obowiązującymi w NRF herbicydy mogą być stosowane na zrębach zupełnych, lub jeszcze pod drzewostanem w celu przygotowania gleby pod uprawy. Ponadto do pojedynczych pni, drzew i bylin, w uprawach i odnowieniach naturalnych,

414 : 907

w szkółkach, na drogach i placach, a także w celu pielęgnacji upraw. Preparatów tych nie wolno stosować w strefie I ochrony wód, na terenach wypoczynkowych i na dojrzałych owocach leśnych. Do herbicydów dozwolonych należą: Dalapon, Dowpon, Basinex, Tormona 80 — MTP, TOP, KH, Dichlobenil i Gramoxone/Reglone. (W. B.).

IBL

Novak V., Sehnal F.: Effects of juvenoid applied under field conditions to the green oak leaf roller, *Tortrix viridana* L. (Lep., Tortricidae). **Wyniki oddziaływania juvenoidów na zwójkę zieloneczkę (*Tortrix viridana* L.) Lep., Tortricidae.** Z. angew. Entomol. 1973 t. 73 nr 3 s. 312—318, fot. 2, tab. 3, bibliogr. poz. 7. — W wyniku oprysku emulsją wodną preparatu juvenoidalnego na gąsienice zwójki zieloneczki w okresie ich żeru na liściach dębu, nastąpiło zahamowanie ich rozwoju. 92% populacji szkodnika osiągnęło jedynie formy przejściowe pomiędzy gą-

sienicą a poczwarką, lub pomiędzy poczwarką a postacią doskonałą. Gąsienice innych gatunków owadów żerujących na tych samych drzewach podczas dokonywania zabiegu ochronnego zatrzymały się w rozwoju, podobnie jak gąsienice zwójki zieloneczki. Nie stwierdzono żadnego ujemnego oddziaływania preparatu na rozwój pasożytów. U wylęgłych motyli stwierdzono obniżone możliwości rozrodcze. Liczebność gąsienic następnej generacji zmniejszona została na skutek zastosowania juvenoidów mniej więcej o połowę. (Z.S.).

146

421.1 : 332.3

IBL

Strehlke B., Heil K.: Kompaktor-Einsatz statt Holznutzung in sturmgeschädigten Stangenhölzern. **Zastosowanie kompaktora zamiast pozyskania drewna w drągowinie uszkodzonej przez wiatr.** Allg. Forstz. 1973 t. 28 nr 41 s. 928—929, fot. 6, rys. 2. — Omówienie koncepcji amerykańskiej, polegającej na ostatecznym obaleniu, rozdrobnieniu i przerobieniu z glebą obalonej drągowiny lub połamanej przez wiatr. Dla biologii gleby, rekultywacji i ochrony środowiska rozwiązanie to jest lepsze od

wypalania, lub spychania materiału na przyzmy. Na przykładzie 40-letniego drzewostanu sosnowego przeciętnej bonitacji, o średnicy do 25 cm, zademonstrowano pracę maszyny Honomag-Compactor C 20. Urządzenie to jest ciężkim spychaczem, poruszającym się na zębatych walcach, dociążanych wodą. Tarcza spychacza obala drzewa a walce łamią i miażdżą je i mieszają z glebą. Ciężar własny urządzenia wynosi 22,5 t (z dociążeniem 26,0 t) moc 200 KM. (W. B.).

147

443 : 176.1 *Populus tremuloides*

IBL

Anderson G. W.: Development of *Hypoxylon mammatum* cankers on artificially shaded aspen stems. **Rozwój raka *Hypoxylon mammatum* na sztucznie zacienionych strzałach osiki.** For. Sci. 1972 t. 18 nr 4 s. 316—318, wyk. 2, bibliogr. poz. 2. — Grzyb wywołujący raka (*Hypoxylon mammatum* Wahl. mill.) na osice (*Populus tremuloides* Michx.) rozwijał się i powiększał szybciej, gdy pozostawał w cieniu, niż gdy był eksponowany na pełne światło.

Stworzono różne stopnie ocienienia, osłaniając części strzał osik drewnianymi ramami pokrytymi materiałem o różnej gęstości. Zarówno ocienione jak i nie zacienione zrakowacenią wytwarzały konidiospory i ascospory. Wyniki potwierdziły wcześniejsze obserwacje terenowe, że porażone przez *Hypoxylon mammatum* osiki obumierają szybciej w warunkach ocienienia. (R.D.).

148

453 — — 145.7 × 18.51 *Dendrolimus pini* : 111.84

IBL

Ierusalimov E. N.: Temperaturnyj režim i vlažnost' vozducha v nasaždeni, povreždennom sosnovym šelkoprjadom.

Warunki cieplne i wilgotność powietrza w drzewostanie uszkodzonym przez barczatkę sosnowkę. Lesovedenie 1973

nr 6 s. 46—52, tab. 2, wyk. 2, bibliogr. poz. 4. — W drzewostanach uszkodzonych przez barchatkę następują znaczne zmiany mikroklimatu. Jest to szczególnie widoczne w niższych warstwach powietrza i na powierzchni gleby, gdzie wzrastają temperatury dzienne oraz dobową amplituda temperatur. Pod korą drzew temperatura wzrasta nieznacznie. W strefie koron zmniejsza się wilgotność bezwzględna, w warstwie przy-

ziemnej gwałtownie wzrasta niedosyt wilgotności powietrza. Pogarszają się warunki cieplne utrzymywania się przy życiu sosny, lecz pogorszenie nie ma charakteru katastrofalnego, zwłaszcza dla drzew o grubości przeciętnej. Właściwość drzewostanu transformowania warunków cieplnych wyrażono za pomocą współczynnika termostabilności. (R.M.).

5 POMIAR LASU. PRZYROST. ROZWÓJ I STRUKTURA DRZEWOSTANÓW. INWENTARYZACJA I KARTOGRAFIA

149
Popov V. K., Uspenskij V .V.: Osobnosti stroenija i tovarnoj struktury iskusstvenno sozdannyh nasażdenij. **Specyfika budowy i struktury towarowej drzewostanów sztucznie odnawianych.** Lesn. Ž. 1973 t. 14 nr 4 s. 35—37, tab. 2, bibliogr. poz. 8. — Na przykładzie sosny i brzozy przedstawiono specyfikę i struktury grubości drzewostanów powstałych z odnowień sztucznych

525

IBL

w porównaniu z odnowionymi naturalnie. Za pomocą metod statystyki matematycznej wykazano istotną różnicę ustosunkowania się grubości strzał w uprawach i drzewostanach naturalnych. Pochodzenie drzewostanów wpływa na ich strukturę sortymentową we wszystkich klasach wieku, przy czym lepszą „klasę towarowości” uzyskują drzewostany pochodzenia sztucznego. (R.M.).

150
Schmidt A.: Ertragsniveau und Standort dargestellt am Beispiel der Kiefer. **Poziom produktywności a siedlisko przedstawione na przykładzie sosny.** Forstwiss. Cbl. 1973 t. 92 nr 5 s. 268—274 wyk. 3, bibliogr. poz. 14. — Według Assmanna poziom produktywności określa potencjalną możliwość siedliska przy określonym gatunku i zadrzewieniu. Wielkość ta nie jest mierzona bezpośrednio, lecz wyprowadzana na podstawie różnych elementów i zmienia się w zależności od gatunku. Produk-

547

IBL

cyjność i siedlisko należy rozpatrywać kompleksowo, co wykazano na przykładzie sosny z Palatynatu (NRF). Podkreślono ważność takich czynników jak klimat, bilans wodny, głębokość i intensywność ukorzenia; na przykład przy tej samej wysokości drzew, wieku i bonitacji, siedlisko wilgotniejsze wymaga większej ilości drzew na tej samej powierzchni. Zagadnienia te domagają się dalszych badań, zwłaszcza z dziedziny ekologii. (W.B.).

6 URZĄDZANIE LASU. EKONOMIKA GOSPODARSTWA LEŚNEGO. ADMINISTRACJA I ORGANIZACJA GOSPODARSTWA LEŚNEGO

151
Zöhrer F.: Aussagefähigkeit und Grenzen biometrischer Modelle bei der forstlichen Ertragsprognose. **Znaczenie,**

624 : 562 — — 015.5

IBL

trafność i granice modeli biometrycznych przy prognozach produktywności leśnej. Forstwiss. Cbl. 1973 t. 92 nr 5

s. 250—261, wyk. 8, bibliogr. poz. 21. — Prognozowanie produktywności leśnej ma 200-letnie tradycje, czego dowodem są tablice zasobności. Obecnie do prognoz wykorzystywane są komputery, dla których opracowane są modele symulacji wzrostu. Pierwszy taki model dla świerka w Bawarii jest dziełem Assmanna i Franza. Jest on przystosowany do różnych programów trzebieżo-

wych i pozwala określić ostateczny wynik przyrostu. Umożliwia też optymalizację trzebieży i kolei rębów pod kątem maksymalizacji produkcji drewna. Danych dla symulacji wzrostu dostarcza inwentaryzacja leśna na podstawie przeprowadzonych prób losowych. Integracja inwentaryzacji i prognozowania jest podstawą planowania w leśnictwie. (W.B.).

152

686.31

IBL

Hohenthanner F.: Walderschliessung und Waldwegebau in der Schweiz. **Udostępnienie lasów i budowa dróg w Szwajcarii.** Allg. Forstz. 1973 t. 28 nr 37 s. 848—850, bibliogr. poz. 3. — Zagadnienie omówiono częściowo na przykładzie obiektu leśnego wielkości 200 ha, położonego na granicy miasta Zurich. Roczne pozyskanie stanowi tu 10—12 m³/ha. Gęstość dróg wynosi 75 m/ha, z czego 12% jest bezpośrednio połączonych z siecią dróg publicznych. Drogi zrywkowe szer. 2—2,5 m usytuowane są

w odstępach co 40—60 m (podwójna wysokość drzew) i łączą się z leśnymi drogami wywozowymi pod kątem 45—60°. Alejki spacerowe (gęstość 34 m/ha) mają szerokość 1,4—1,6 m. Średnia gęstość dróg leśnych w Szwajcarii wynosi 80 m/ha. Omówiono projektowanie dróg przy użyciu komputerów. Analiza ruchu drogowego w lasach wykazała, że przy rocznym pozyskaniu 7,6 m³/ha — 20% przejechanych przy wywózce drewna kilometrów przypada na samochody ciężarowe. (W.B.).

9 LASY I LEŚNICTWO W GOSPODARCE NARODOWEJ

153

907.2 : 906

IBL

Il'ev L. I., Gordenko R. N.: Ekonomičeskoe značenie lesov zelenoj zony. **Znaczenie ekonomiczne lasów strefy zieleni.** Lesn. Ž. 1973 t. 16 nr 3 s. 137—140. W wyniku badania efektów ekonomicznych w strefie zieleni wokół m. Woroneż obliczono wartość sanitarno-higienicznej roli lasów oraz wartość rekreacyjną, estetyczną i gospodarczą drzewostanów. Obliczenia te wykazały, że wpływ sanitarno-higieniczny 1 ha lasu równy jest pracy urządzenia odpylającego i urządzenia wytwarzającego

tlen o ogólnej wartości 427,4 rb. W wyniku odpoczynku w lesie polepsza się ogólny stan zdrowia człowieka, a przy tym rośnie wydajność jego pracy o 0,3% w ciągu roku, czyli o 91,7 rb. na 1 ha strefy zieleni. Wartość estetyczna 1 ha lasu strefy zieleni wynosi 40,2 rb., w tym wartość produkcji towarowej — 7,2 rb. Do ogólnej sumy 559,3 rb. należy dodać jeszcze różnicę kosztów przejazdu do blisko i daleko położonych lasów strefy zieleni. (R.M.).

154

945.3

IBL

Rose D. W.: Simulierte Planungsspiele in der forstlichen Lehrpraxis. **Symulowane ćwiczenia z dziedziny planowania w praktyce nauczania w leśnictwie.**

Allg. Forstz. 1973 t. 28 nr 39 s. 888—891, bibliogr. poz. 13. — Programy symulacji mają zastosowanie we wszystkich dziedzinach leśnictwa i stają się

elementem nowoczesnego nauczania. Symulowane ćwiczenia z dziedziny planowania ułatwiają zrozumienie złożonych zagadnień z dziedziny ekonomiki, planowania, kontroli, organizacji i koordynacji. Uczący się zdobywa cenne doświadczenie w całym procesie podejmowania decyzji, określania celów gospodarczych, oceny alternatyw itp. Znanym przykładem jest amerykański

„Harvard Forest Simulator”, wymagający od uczestników planowania gospodarstwa leśnego przy różnych warunkach produkcyjnych i gospodarczych. Z kolei Amerykanin Bare wprowadził b. udane ćwiczenie symulacji metod pracy przemysłowego gospodarstwa leśnego z uwzględnieniem zależności biologicznych, finansowych i ekonomicznych. (W.B.).

155

945.3

IBL

Bauer F.: Zur Intensivierung der Forstbildung in der Forstwirtschaft. **W sprawie intensyfikacji kształcenia w leśnictwie.** Allg. Forstz. 1973 t. 28 nr 38 s. 861—862. — Dotychczasowe kształcenie w leśnictwie NRF obejmowało kursy szkoleniowe z dziedziny techniki i hodowli, obrady informacyjne stowarzyszeń leśnych, spotkania na uczelniach w celu zapoznania się z nowymi osiągnięciami, obrady robocze według specjalności, kursy dla kadry kierowniczej lub specjalistów z dziedziny obsłu-

gi komputerów oraz literaturę zawodową i film. Jest ono krytykowane ze względu na małą efektywność w stosunku do kosztów. Wymagana jest intensyfikacja, większa systematyczność i lepsza organizacja i umasowienie zagadnienia. Zaproponowano odczyty (do 45 min.) na temat zagadnień bieżących, kursy specjalistyczne (2—3-dniowe), seminaria z symulacją prac, kursy na wyższych uczelniach w celu szkolenia wykładowców oraz periodyki i literaturę fachową. (W.B.).

156

945.3 (430.1)

IBL

Lang W.: Das Forstbildungsprogramm der Landesforstverwaltung Baden — Württemberg. **Program kształcenia w zarządzie lasów w Badenii-Wirtembergii.** Allg. Forstz. 1973 t. 28 nr 38 s. 864—867, tab. 1, bibliogr. poz. 3. — Wymieniony zarząd w NRF stoi na stanowisku, że najskuteczniejszą formą kształcenia są kursy zamknięte o profilu specjalistycznym dla określonych kategorii słuchaczy. Drugorzędną, lecz pozytywną rolę spełniają seminaria, organizowane na wyższych uczelniach, obrady związków i stowarzyszeń leś-

nych itp. W celu umożliwienia uczestnictwa, zainteresowani uzyskują urlopy okolicznościowe. W r. 1972 doszkalanie obejmowało zagadnienia zarządzania i organizacji pracy, kształtowania krajobrazu i zakładania urządzeń rekreacyjnych, pedagogiki dla wykładowców, pracy i techniki leśnej oraz prawoznawstwa i ubezpieczeń społecznych. W r. 1973 szkoleniem objęto jeszcze zarządzanie lasu i kartowanie siedlisk oraz budowę obiektów sportów zimowych. (W.B.).

157

962 (430.1)

IBL

Schneider E.: Lohngestaltung bei der Waldarbeit im Spannungsfeld zwischen Leistung und sozialen Aspekten. **Kształtowanie zarobków za pracę w lesie w aspekcie społecznym i wydajności.** Forst-u. Holzw. 1973 t. 28 nr 12 s. 229—

234, bibliogr. poz. 13. — Kształtowanie się zarobków przedstawiono na przykładzie taryfikatora dla Palatynatu-Nadrenii (NRF). Wielkość zarobków jest i będzie uzależniona od wydajności pracy. Jeśli wydajność będzie uznana

za podstawę powiązań między pracodawcą a robotnikiem — to jej konsekwencją będą płace zróżnicowane pod względem ilościowym, lub jakościowym. System płac musi być jednak

powiązany z kryteriami społecznymi, uwzględniającymi zagadnienia ergonomiczne, ciągłość pracy i zabezpieczenie na starość. Podano przykłady z dziedziny pozyskania drewna. (W.B.).

Autorzy analiz:

- B.S. — dr inż. B. Szymański
- P.S. — dr inż. P. Sumiński
- R.D. — dr inż. R. Dzieciołowski
- R.M. — mgr R. Malec
- W.B. — mgr inż. W. Brodzikowski
- W.Z. — mgr inż. W. Zawodna
- Z.S. — doc. dr hab. Z. Sierpiński

Przegląd Dokumentacyjny zawiera jedynie niewielką część analiz dokumentacyjnych z zakresu leśnictwa. Pełna dokumentacja ukazuje się w postaci kart dokumentacyjnych. Centrum Informacji Naukowo-Technicznej i Ekonomicznej (w skrócie CİNTE, Warszawa, Al. Niepodległości 186) przyjmuje zgłoszenia na prenumeratę kart dokumentacyjnych, która może obejmować zarówno całą dokumentację naukowo-techniczną, jak i oddzielne jej działy lub poszczególne zagadnienia i tematy.

Cena 1 karty dokumentacyjnej wynosi w prenumeracie 30 groszy.

Zakład Informacji Naukowo-Technicznej i Ekonomicznej Instytutu Badawczego Leśnictwa — branżowy ośrodek informacji leśnictwa — wykonują za zwrotem kosztów kserokopie i mikrofilmy publikacji, objętych zarówno przeglądem dokumentacyjnym jak i kartami dokumentacyjnymi.